

NOTAT

Dato : 04.04.2011 Saknr/ark: 10/1778/D12 Løpenr. 6659/11

Til: Formannskapetets medlemmer
Fra Rådmannen
Saksbehandler Arne Hågensen / Alexander Krohg Plur

Saken gjelder:

ÅS KULTURHUS – FREMTIDIG BRUK, JF. F-SAK 26/11, 06.04.2011

Bakgrunn

Kulturhuset har vært delvis stengt, og har vært drevet ved dispensasjoner i en årrekke etter at nye brannforskrifter trådte i kraft. Etter at det ble bevilget penger til brannsikring og rehabilitering nedsatte rådmannen en prosjektgruppe i januar 2010 som skulle vurdere fremtidig bruk av kulturhuset.

A. Kommunal drift

Prosjektgruppen som ble nedsatt baserte sitt arbeid på behovet for et allsidig kulturhus som arena for møter, tilstelninger, konferanser, serveringsvirksomhet, lokal fritidskultur, profesjonell kunst og kultur og kinodrift.

Rapporten som ble levert i mai 2010 tok utgangspunkt i en stram kommuneøkonomi, og foreslo en minimumsaktivitet som innebar 2,7 nye stillinger (ikke medregnet renhold og vedlikehold) = Lønnsbudsjett på ca kr 1,6 millioner kroner.: 100% stilling kulturhusleder, 50% stilling praktisk tilrettelegging og drift, 50% stilling teknisk lys, 50% teknisk lyd og 20 % teknisk kinodrift. Kjøkkendriften i huset ble foreslått satt ut på anbud i sin helhet.

Kommunestyret vedtok høsten 2010 rådmannens innstilling på 1,7 stillinger til drift av huset (ca kr 1.1 millioner kroner i lønnsbudsjett):

- 100% stilling kulturhusleder
- 50% praktisk tilrettelegging og drift
- 20% teknisk kinodrift

100% stilling til teknisk lys og lyd ble tatt ut av budsjettmessige årsaker. Dette innebærer at leietakere må ha slik kompetanse selv, eller leie inn etter behov.

Det ble anslått driftsutgifter på kr 1,4 millioner, og en opptrappingsplan for investeringsbudsjettet med en start på kr 610.000 for 2011.

B. Delt drift

En interessegruppe med profesjonelle aktører fra Ås; "*Fire fra Ås*" henvendte seg til kommunen med spennende visjoner og ønsker om et samarbeid med kommunen om å drive deler av kulturhuset: vestibyle, kinoteateret og uteservering. Utgangspunktet var et ønske om å etablere et AS med kommunen som minoritetseier.

Kommunestyret vedtok høsten 2010 å nedsette en ny prosjektgruppe som skulle vurdere og konkretisere ulike samarbeidsformer med interessegruppen, og bevilget midler til ekstern prosjektleder. Etter en ufullstendig prosess i prosjektgruppen konkluderte *Fire fra Ås* med at de ikke lenger ønsket å inngå et driftssamarbeid med kommunen, men at de fortsatt ønsker å drive vestibyle, kinoteater og uteservering på ren privat basis. For å kunne inkludere kommunens eget bruk og behovet for akseptable leiepriser for fritidskulturlivet er deres minimumsbetingelser:

- Gratis lokaler, vedlikehold, strøm etc.
- Eksklusiv drift av de aktuelle lokalene inklusive kjøkken i vestibyle.
- Tilgang til kjøkken i 2. etasje.
- Investeringer på 1-1,5 millioner kroner
- Et årlig tilskudd på 2,5-3 millioner kroner.
- De ønsker en 5-årig avtale med opsjon på 5 års forlengelse
- De har foreløpig ikke signalisert at de ønsker å drifte kino

Fire fra Ås ønsker at kommunen legger drift av disse lokalene ut på anbud med disse betingelsene som fundament.

Ettersom *Fire fra Ås* ikke er interessert i å drifte resten av kulturhuset, kommer disse utgiftene i tillegg til de vedtatte driftskostnadene på kr 1,4 mill. Driften av huset deles med dette mellom kommunen og en privat aktør.

Vurderinger av ulike sider ved driftsalternativene

I og med at det kan være vanskelig å se hva de ulike alternativene for drift innebærer, vil vi forsøke å gi en differensiert oversikt.

Definisjoner

Delt drift:

Innebærer at deler av huset (kinosal, vestibyle og uteservering) settes ut til privat drift. Forholdet reguleres gjennom en avtale som avklarer innhold og ressurser. Kommunen får ansvar for oppfølging av avtalens innhold.

Ås kommune står for driften av resten av huset som møterom og saler i 2. etasje, underetasjen med eldresenteret og biblioteket.

Kjøkkendriften i byggets 2. etasje settes ut på anbud.

Kommunal drift:

Ås kommune står for en helhetlig drift av huset både når dette fungerer som kulturhus, møte-/konferansearena og som sosialt samlingssted.

Kjøkkendriften i byggets 2. etasje og eventuelt kafé-/restaurantdrift og kantine settes ut på anbud.

Kinodrift:

Ås kommune har underskrevet avtale om investering i kinoteknisk utstyr for digital kino. Investering i teknisk tilleggsutstyr og omfang av kinodriften er avhengig av hvor stor andel denne skal ha i forhold til det totale aktivitetstilbudet i kinoteateret. Dette er det foreløpig ikke tatt stilling til.

I avtalen med Film og Kino er det et krav om minimum 50 årlige visninger ved bruk av utstyret.

Samfunnshus vs. Kulturhus:

Fire fra Ås bruker i sin argumentasjon begrepene "kulturhus" og "samfunnshus". De peker på at et kulturhus krever profesjonelle ansatte, og en økonomi i samsvar med deres innspill til kommunen. I *Fire fra Ås* sin modell brukes begrepet "kulturhus" om deres egen drift av kinoteater, vestibyle og uteservering, mens de benevner kommunens drift av resten av huset som "samfunnshus". Dette synes å være en forenklet måte å se det på, ettersom kommunens del av en delt løsning i høyeste grad vil inneholde profesjonelle kulturaktiviteter både i biblioteket og Store sal.

Kulturhuset i Ås vil også i fremtiden måtte inneholde profesjonell kunst og kultur, fritidsbasert kultur, kulturskole, møter/konferanser og sosiale tilstelninger. Dette gjelder uansett om man velger en delt driftsform eller en helhetlig kommunal drift, og uansett hvilken økonomi som settes av i budsjettene.

Det er bevilgningene til stillinger, investeringer og driftsøkonomi som bestemmer om hovedvekten av virksomheten blir kulturproduksjoner og –tilbud på et høyt faglig nivå, eller om hovedvekten vil være av samfunnshusmessig karakter.

Driftsmodell

Delt drift	Kommunal drift
<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none">• Private aktører som ønsker å drifte vestibyle og kinoteateret må forventes å ha lang erfaring og høy kompetanse på drift av profesjonelle kulturinstitusjoner, og kan raskt komme i full produksjon i vestibyle og kinoteater.• De har tilgang til utstyr (lyd, lys etc) som vil kunne brukes på scenene.• En avtale som innebærer driftstilskudd på 2,5 millioner kroner over en periode på 5-10 år vil sikre oppbyggingen av et høykvalitetstilbud i en oppstartsfase som er uavhengig av svingninger i den kommunale økonomien.	<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none">• Modellen tar utgangspunkt i en helhetlig drift av huset, både når det gjelder kinoteater /vestibyle og utleiearealene i resten av huset.• En kommunalt rekruttert kulturhusleder med ansvar for å legge programmet for ulike typer virksomhet i hele huset vil på best mulig måte kunne imøtekomme og koordinere ulike behov og ønsker om innhold og program.• Virksomheten kan bygges opp gradvis i takt med synliggjøring av behov, potensial og forutsetninger.• Kulturlivet i Ås har vist et stort engasjement for kulturhuset, og de har de senere årene bidratt med både omsøkte prosjektmidler og dugnader for å hjelpe til med å ruste

	<p>opp kinoteateret som en fleksibel kulturarena. Det er sannsynlig at en kommunal drift vil være bedre egnet for å sikre kulturlivets nære forhold til deres viktigste kulturarena.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En kommunal drift vil ikke operere med en minimumskostnad, og vil kunne skalere driften etter de til enhver tid gjeldende budsjettforutsetningene. • Et eventuelt overskudd av driften vil tilbakeføres til kommunen og driften av kulturhuset.
<p><u>Ulemper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Krever mer ressurser totalt for driften av bygget, ettersom noen funksjoner vil bli ivaretatt i to parallelle driftsmodeller. • Større utfordringer mht koordinering av drift, utleie og helhetlig virksomhet. • En fysisk deling av kulturhuset i to separat drevne deler vil gi store utfordringer ettersom begge vil være avhengig av å bruke lokaler som den andre disponerer. • Fare for utfordringer vedr. logistikk ved parallelle arrangementer mht felles toaletter/garderobe for hele huset, lydnivå og arrangementer av ulik karakter. 	<p><u>Ulemper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen må investere i utstyr og kompetanse som en privat aktør kunne ha tilført.

Profesjonalitet, nettverk og innhold

<i>Delt drift</i>	<i>Kommunal drift</i>
<p><u>Fordeler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fire fra Ås</i> (eller evt andre private aktører) som ønsker å drifte vestibylen og kinoteateret har lang erfaring og stor kompetanse på drift av profesjonelle kulturinstitusjoner, og har gjennom sin virksomhet opparbeidet et betydelig nettverk innenfor musikk (særlig pop/rock) og teater. De kan utvilsomt rekruttere en dyktig og profesjonell daglig leder for virksomheten i denne delen av bygget. 	<p><u>Fordeler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ås kommune har i dag mange profesjonelle aktører som kan benyttes i forbindelse med planlegging og drift av et helhetlig kulturhus. Bare i kulturskolen har kommunen ansatt 33 profesjonelle utøvere i til sammen 16 hele stillinger. Kulturskolens lærere er alle også profesjonelle utøvere innenfor ulike musikksjangere, teater, dans, film og bildekunst. Alle har høyere utdanning, og de fleste har minst en mastergrad i sitt fag.

<ul style="list-style-type: none"> • De har tilgang til utstyr (lyd, lys etc) som vil kunne brukes på scenene. 	<p>Musikerne har jevnlig oppdrag som for eksempel for Rikskonsertene, Oslo filharmoniske orkester, Operaorkesteret og andre. Danserne er på turné over hele landet. Skuespillerne spiller i filmer og på teaterscener. Bildekunstnerne holder utstillinger i inn- og utland. Filmskaperne har en rekke dokumentar-, TV- og spillefilmer bak seg. Til sammen kan dette utgjøre en enorm ressurs for kulturhuset rent faglig, og en stor kontaktflate til det profesjonelle kulturlivet i Norge.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En bredde i kompetanse på en rekke sjangre og kunst-/kulturuttrykk vil kunne gi en større kunstfaglig bredde i kulturhuset. • En stilling som kulturhusleder for hele kulturhuset bør være minst like attraktiv, og kommunen bør kunne rekruttere en dyktig profesjonell person til denne jobben. • En helhetlig kommunal drift av kulturhuset vil kunne gi en enda bedre kontaktflate til det eksisterende nettverket i kommunen og regionen av profesjonelt kulturliv, og fritidskultur.
<p><u>Ulemper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fire fra Ås</i> vil ikke ha driftsansvar for resten av kulturhuset som også er egnet for profesjonell kulturvirksomhet så vel som fritidskultur, konferanser, møter og sosiale begivenheter. Dette gjør at kommunen uansett må ha en egen kulturhusleder. • I praksis vil en deling av kulturhuset i to ulike virksomheter føre til kontinuerlige utfordringer, ettersom begge virksomhetene vil ha behov for å benytte den andres arealer. Dette vil gi store utfordringer for de to lederne. 	<p><u>Ulemper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det kan være artister som <i>Fire fra Ås</i> har enklere og rimeligere tilgang til.

Kjøkkendrift

<i>Delt drift</i>	<i>Kommunal drift</i>
<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none">• Maksimal tilrettelegging av servering i vestibyle og ute i forhold til ulike kulturarrangementer i vestibyle og kinoteateret.	<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none">• En helhetlig avtale med en profesjonell aktør som omfatter all servering i huset + mulighet for cateringvirksomhet gjør det mer attraktivt for en profesjonell samarbeidspartner på kjøkkendrift.
<u>Ulemper:</u> <ul style="list-style-type: none">• Ordningen innebærer delt drift av kjøkkenet i vestibylen og produksjonskjøkkenet i 2. etasje, noe som gjør det mindre attraktivt og lønnsomt for en profesjonell samarbeidspartner i produksjonskjøkkenet.• Ettersom kjøkkenet i vestibylen mangler godkjente lagringsmuligheter for mat må man uansett kunne disponere plass og utstyr i kjøkkenet i 2. etasje. Dette gir grunnlag for konflikter mellom konkurrenter.• Det kan by på problemer å kunne imøtekomme andre brukeres behov for kafé, uformell møtearena og kantine for ansatte.	<u>Ulemper:</u> <ul style="list-style-type: none">• Det må inngås detaljerte samarbeidsavtaler mht gjennomføring av kulturarrangementer, kunstkafe etc i vestibylen.

Kinodrift

<i>Delt drift</i>	<i>Kommunal drift</i>
<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none">• Privat kan ha tilgang til kunnskap/personell innen fagområdet	<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none">• Kommunen kan stille krav til filmprofil.• Repertoarutvalget kan bli mer variert og ikke like mye fokusert på økonomisk overskudd.
<u>Ulemper:</u> <ul style="list-style-type: none">• Usikkert om en privat aktør ønsker å drifte kinoen• Usikkert om en privat aktør vil prioritere visning av et variert kinorepertoar i konkurranse med andre arrangementer i salen. Dette vil kreve detaljerte	<u>Ulemper:</u> <ul style="list-style-type: none">• Kinodrift er et eget fag, og kommunen må tilegne seg eller rekruttere kunnskap på dette feltet.

forpliktende avtaler med kommunen. <ul style="list-style-type: none"> • En eventuell kommunal kinodrift i lokalet som disponeres av en privat aktør vil være utfordrende mht koordinering og samarbeid. 	
--	--

Økonomi og uttelling

Delt drift	Kommunal drift
<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none"> • En langsiktig avtale med private kan gi forutsigbar drift, og sikre et høyt aktivitetsnivå i perioden. • En profesjonell drift på toppnivå kan gi noen spektakulære kulturopplevelser som det vil være mer krevende å oppnå ellers. 	<u>Fordeler:</u> <ul style="list-style-type: none"> • En investering i kommunal drift av kulturhuset på linje med det <i>Fire fra Ås</i> tar utgangspunkt i vil gi en ansatt profesjonell kulturhusleder de samme forutsetningene. • En helhetlig kommunal drift gir bedre muligheter til å få uttelling for koordinering med eksisterende kompetanse og budsjettmessig samhandlingspotensial i kommunen. • En kommunal drift gir mulighet for å planlegge en drift som kan variere fra år til år avhengig av budsjetter, program og behov. • Et eventuelt overskudd fra driften vil komme kommunen, kulturlivet og kulturhuset til gode
<u>Ulemper:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Minimumskravet på investeringer og 2,5 millioner i driftstilskudd pr år binder kommunen til denne summen i avtaleperioden. Gjennom binding i en langsiktig avtale vil det være mindre muligheter for budsjettjusteringer underveis i avtaleperioden. • Et eventuelt overskudd av driften vil gå tilbake til den private aktøren. 	<u>Ulemper:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Kan ikke se noen.

Innholdet i et kommunalt drevet kulturhus

Bevilget budsjett

Kr 1,4 millioner i driftsmidler og 640.000 i investeringer

- Kulturhusleder koordinerer virksomhet og utleie. Planlegger og er ansvarlig for program for kino og øvrige kulturaktiviteter. Begrenset kapasitet og mangel på ansatte med teknisk kompetanse begrenser antall arrangementer, og krever at slik kompetanse kjøpes inn når det er behov for den. Både profesjonelle artister og fritidskulturlivet. *Ca 10 større arrangementer pr år. Ca 30 mindre arrangementer i vestibyle, bibliotek og Store sal.*
- 50% stilling som praktisk tilrettelegger for utleie. 20% stilling teknisk kinodrift
- Kulturskolen bruker lokalene aktivt til undervisning i dans og teater + forestillinger
- Kommunale og andre møter
- Konferanser og seminarer, Utleie og egne arrangementer.
- Utleie sosiale begivenheter
- Kinodrift – 50 visninger i året
- Bibliotek
- Eldresenter
- Det gjøres avtale med privat aktør mht kjøkkendrift og servering:
 - Hovedkjøkken for servering i huset og catering i 2. etasje
 - Kafé på dagtid, kunst kafé/restaurant m.m på kveldstid i vestibyle
 - Kantinefunksjon kombinert med kafé
 - Uteservering

Samme økonomiske betingelser som tilbudet fra "Fire fra Ås"

Bevilget budsjett + den økningen av budsjettet som *Fire fra Ås* forutsetter for en delt modell til drift av kinoteater, vestibyle og uteservering (kr 900.000 i ekstra investeringer i lokaler og utstyr og + kr 2,5 - 3 millioner kroner i driftskostnader per år)

- Kulturhusleder koordinerer virksomhet og utleie. Planlegger og er ansvarlig for program for kino og øvrige kulturaktiviteter.
- 100-200% stillinger for teknisk personale gjør at kulturhuset er i stand til å gjennomføre kulturbegivenheter av alle kategorier med både profesjonelle artister, fritidskulturlivet og næringslivet. *Ca 30-40 større arrangementer pr år. Ca 60 mindre arrangementer i vestibyle, bibliotek og Store sal.* Variert og spennende program av ypperste nivå.
- 100% stilling som praktisk tilrettelegger for utleie, billettsalg etc.
- Huset er utstyrmessig rustet opp til moderne standard.
- Kulturskolen bruker lokalene aktivt til undervisning i dans og teater + forestillinger
- Kommunale og andre møter
- Konferanser og seminarer, Utleie og egne arrangementer.
- Utleie sosiale begivenheter
- Kinodrift – 80 visninger i året
- Bibliotek
- Eldresenter
- Det gjøres avtale med privat aktør mht kjøkkendrift og servering:

- Hovedkjøkken for servering i huset og catering i 2. etasje
- Kafé på dagtid, kunstkafé/restaurant m.m på kveldstid i vestibyle
- Kantinefunksjon kombinert med kafé
- Uteservering

Rådmannen i Ås, 4. april 2011

Arnt Øybekk (fung.)

(sign.)
